 KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Farabi Hastanesi	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi) Başhekimliği			
	HASTA KİMLİK TANIMLAMA VE DOĞRULAMA PROSEDÜRÜ			
Dok. Kod: HB.PR.01	Yayın Tarihi:02.02.2016	Revizyon No:05	Revizyon Tarihi:07.08.2024	Sayfa Sayısı:3

1.0 AMAÇ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Farabi Hastanesi'nde hastanın tanı ve tedavi amacıyla hastanemize başvurduğu andan ayrılışına kadar geçen tüm süreçlerde (herhangi bir test veya işlem öncesi, ilaç ve kan/kan ürünü uygulamadan önce, hasta transferi sırasında gibi) hastaya ait kimlik bilgilerinin doğru tanımlanmasını ve kimlik doğrulanması yapılarak; doğru hastaya, doğru işlem ve doğru tedavi yapılmasını sağlamak.

2.0 KAPSAM

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Farabi Hastanesi'nde sağlık hizmeti veren tüm birimleri, tüm çalışanları ve sağlık hizmeti alan tüm hastaları kapsar.

3.0 KISALTMALAR

EX: Tıbben ölüm hali

T.C: Türkiye Cumhuriyeti

4.0 TANIMLAR

Kimlik Doğrulama: Hastanede bakım hizmeti alan bireyin, doğru kişi olduğunun güvenilir bir şekilde belirlenmesini sağlayan uygulamalar bütünüdür.

Kimlik Tanımlayıcı: Doğru hastaya, doğru işlem ve tedavinin yapılmasını sağlamak üzere, yatışı yapılan her hastada (günü birlik hastalar dahil) kimlik doğrulaması için kullanılan tanımlayıcıdır.

T.C Kimlik Numarası: Türkiye Cumhuriyeti nüfus cüzdanı üzerinde bulunan on bir rakamdan oluşan numaradır.

5.0 SORUMLULAR

• Başhekim
• Hastaneler Başmüdürü
• Kalite Koordinatörlüğü
• Başhemşirelik
• Tüm Sağlık Çalışanları

6.0 FAALİYET AKIŞI

6.1 TANI VE TEDAVİ AMACIYLA YAPILACAK TÜM İŞLEMLERDE HASTA KİMLİĞİ DOĞRULAMASI

6.2 TANI VE TEDAVİ SÜREÇLERİNDE KULLANILMASI GEREKEN KİMLİK TANIMLAYICILAR

6.3 GEREKLİ DURUMLARDA KİMLİK TANIMLAYICININ DEĞİŞTİRİLMESİ

6.4 KİMLİK TANIMLAYICILARIN HASTA BİLEĞİNDEN ÇIKARILACAĞI DURUMLAR

6.5 CENAZE TESLİMİ SIRASINDA KİMLİK DOĞRULAMA

6.1 TANI VE TEDAVİ AMACIYLA YAPILACAK TÜM İŞLEMLERDE HASTA KİMLİĞİ DOĞRULAMASI

6.1.1 Hastanın tanı ve tedavi amacıyla hastaneye başvurduğu andan hastaneden ayrılışına kadar geçen tüm süreçlerde (herhangi bir test veya işlem öncesi, ilaç, kan ve kan bileşeni uygulamadan önce, hasta transferi sırasında gibi) hasta kimliği, kimlik tanımlama yöntemleri ile doğrulanır.

- Herhangi bir çekim, test veya işlem öncesinde,
- Hastadan tetkik almadan önce,
- Cerrahi operasyonlardan önce
- İlaç ve kan/kan ürünü uygulaması öncesinde
- Yatan hasta takip işlemleri öncesinde
- Hasta transferi esnasında

6.1.2 Hasta kimliğinin doğrulanmasına ilişkin süreçler asgari aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde tanımlanmıştır.

- Yatan ve ayaktan hizmet alan hastalar için kimlik doğrulama uygulamasının nasıl yapıldığı
- Hangi kimlik doğrulama aracının kullanılacağı
- Kimlik doğrulama aracının kullanımına ilişkin kurallar
- Hasta ve ailesinin kimlik doğrulamam konusunda nasıl bilgilendirileceği

6.1.2.1 Yatan ve Ayaktan Hizmet Alan Hastalar İçin Kimlik Doğrulama Uygulamaları

KONTROLLÜ KOPYA

Acil Serviste Hasta Kimliğinin Tanımlanması

- Acil servis başvurularında, hastaların kimlik doğrulama işlemleri resmi kimlik kartları ile yapılır.
- Bilinci kapalı ve küçük çocuk hastalarda kimlik doğrulama işlemleri, resmi kimlik kartları ve hasta yakınlarından teyit alınarak yapılır.
- Hastanın mümkünse T.C Kimlik Numarası, resmi kimlik kartı vb. kimlik bilgileri ile kimlik tanımlaması yapılır.

Acil Durumlarda Hasta Kimliğinin Tanımlanması

- Hastanın bilinci yerinde ise kendisine sorularak, varsa kimlik kartı teyidi ile kimlik bilgileri alınır. Hastadan bilgilerine ulaşılamadığında, yanında bilgi verebilecek başka şahıslar varsa onlara sorularak hasta bilgileri öğrenilir.
- Bilinci yerinde olmayan ve etrafında sorularak öğrenilebilecek kimse yok ise, kimlik tanımlamaya yardımcı olabilecek delillere göre kimlik bilgisi belirlenir.
- 112 tarafından getirilen hastaların kimlik bilgileri mümkünse nüfus cüzdanı, hasta ya da yakınlarından doğrulanır.

Kimlik Bilgisi Olmayan Hastalar İçin Kimlik Tanımlama

- Hastanın hem bilinci kapalı hem de yanında hiçbir kimlik bilgisi ve yakını yok ise, Acil servisten hasta girişi isimsiz hasta olarak kayıt edilir ve tüm işlemler bu hasta barkodu ile yapılır. Kimlik kartı geldikten sonra, kimlik doğrulama işlemleri tekrar düzenlenir.
- Kimliği bilinmeyen hastanın adı yerine isimsiz ve soyadı yerine protokol numarası yazılır.
- İsimsiz hastalarda, hastanın barkotlu kol bandındaki bilgiler ile dosya bilgileri karşılaştırılarak hastaya tetkik ve tedaviler yapılır.
- Ancak aynı anda isimsiz hastalar sayıca fazlaysa (isimsiz 1,2,3,4...) hastaların barkotlu kol bandındaki bilgilerle karşılaştırma yapıldıktan sonra; hastaların dosya bilgileri de karşılaştırılmalıdır. Örneğin; Kadın, erkek, çocuk, bebek, tahmini yaşı, Hastanın hangi ameliyatı olacağı vb. bilgilere de bakılmalıdır.
- Hasta Ex olmuş ise cenazenin dosya bilgilerine ve cenazeye isimsiz hasta barkodu yapıştırılır.
- Kimsesiz ve isimsiz cenaze olduğunda hastane polisine haber verilerek yakınları bulunmaya çalışılır. Hastanın kimlik bilgilerine ulaşıldığında, hastanın gerçek kimlik bilgileri bilgisayarda aynı hasta barkoduna hastanın asıl adı soyadı yazılarak düzeltme yapılır.

Ayaktan Hastalarda Kimlik Tanımlama

- Ayaktan başvuran hastaların kimlik doğrulama işlemleri ve hasta kaydı, hastanın resmi kimlik kartı ile yapılır. Kimlik kartı okuyucu cihazı bulunan birimlerde kimlik kartı okutularak hasta kaydı yapılır.
- Hasta muayene olduktan sonra istenilen tetkikler için hastanın dosya numarasının yazılı olduğu tetkik kâğıdı hastaya verilir.
- İşitme ve konuşma engelli hastalarda resmi kimlik kartı ile kimlik doğrulama işlemleri yapılır ve hastaya yazılı olarak teyit ettirilir.
- Yabancı hastalarda, resmi kimlik kartı ile kimlik doğrulama işlemleri yapılır ve tanımlama tercüman aracılığı ile teyit edilerek gerçekleştirilir.
- Şuuru kapalı ve küçük çocuk hastalarda ise hasta bilgileri hasta yakınlarından alınarak kaydedilir.
- Laboratuvar testi örnek kabı üzerindeki etikette yer alan kimlik tanımlama parametreleri ile hasta kayıtları karşılaştırılır ve hastaya sözlü olarak sorularak kimlik bilgileri doğrulanır.
- Test istem formu üzerindeki, hasta kimlik tanımlama parametreleri sözlü olarak hastaya sorulmalı ve doğrulanmalıdır.

Yatan Hastada Kimlik Tanımlama

- **Hasta Kimlik Tanımlayıcı Bilekliği:** Yatışı yapılan her hastaya (Psikiyatri kliniğinde yatan hastalar hariç) üzerinde hasta bilgilerinin (Hasta adı-soyadı, protokol numarası, dosya numarası, doğum tarihi (gün/ay/yıl)) ve yattığı klinik bilgilerinin olduğu hasta bilekliği takılır.
- **Sadece Psikiyatri kliniğinde yatan hastalarda:** Hasta dosyası ile birlikte nüfus cüzdanı ön yüz fotokopisi kullanılır. Dosyanın üstünde tüm çalışanların kolayca ulaşabileceği hastanın fotoğraflı nüfus cüzdanı ön yüz bilgileriyle kimlik tanımlama yapılacak şekilde düzenlenmiştir.

6.1.2.2 Hasta Kimlik Doğrulama Aracının Kullanımı

Hastanemizde kimlik doğrulama amacıyla olarak beş renk hasta kimlik tanımlayıcı bilekliği kullanılır.

Hasta kimlik tanımlama işleminde kullanılan barkotlu tanımlayıcı bileklikte; protokol numarası, dosya numarası, hasta adı- soyadı, doğum tarihi (gün/ay/yıl), yattığı klinik bilgileri bulunur.

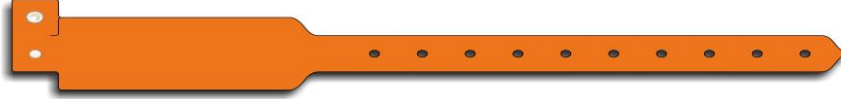
Beyaz Renkli Kimlik Bilekliği: Yatışı yapılan alerjik hastalar hariç her hastada kullanılan kimlik tanımlayıcı hasta bilekliğidir. Üzerine hasta bilgilerinin yer aldığı barkod yapıştırılır.

Kırmızı Renkli Kimlik Bilekliği: Alerjik hastalarda kullanılan kimlik tanımlayıcı hasta bilekliğidir. Üzerine hasta bilgilerinin yer aldığı barkod yapıştırılır. Kol bandının üzerine hastanın neye karşı alerjisi olduğu **BÜYÜK HARFLE** yazılır. (Örneğin; PENİSİLİN)

Turuncu Renkli Kimlik Bilekliği: Aynı serviste aynı isim ve soy isimli hastaların kimlik doğrulamasında kullanılan hasta bilekliğidir. Üzerine hasta bilgilerinin yer aldığı barkod yapıştırılır. Barkotta yer alan hasta dosya numarası veya protokol numarası ile kimlik doğrulaması yapılır.

Lacivert Renkli Kimlik Bilekliği: Bilinen zor hava yolu hastalarının risk açısından tanımlanması için lacivert renkte hasta bilekliği kullanılır. Üzerine hasta bilgilerinin yer aldığı barkod yapıştırılır.

Pembe Renkli Kimlik Bilekliği: Hastanemizde doğum yapan, kız bebek doğuran anne ve bebeğinde kullanılır.

- Bebeğin kimlik tanımlayıcısında annenin adı-soyadı, bebeğin doğum tarihi (gün/ay/yıl) bilgileri ve anne veya bebeğin dosya bilgileri bulunur.
- Annenin kimlik tanımlayıcısında Hasta adı-soyadı, dosya numarası, Doğum tarihi (gün/ay/yıl) bilgileri bulunur.

Mavi Renkli Kimlik Bilekliği: Hastanemizde doğum yapan, erkek bebek doğuran anne ve bebeğinde kullanılır.

- Bebeğin kimlik tanımlayıcısında annenin adı-soyadı, bebeğin doğum tarihi (gün/ay/yıl) bilgileri ve anne veya bebeğin dosya bilgileri bulunur.
- Annenin kimlik tanımlayıcısında Hasta adı-soyadı, dosya numarası, Doğum tarihi (gün/ay/yıl) bilgileri bulunur.

Psikiyatri Klinik Hastaları; Kimlik tanımlayıcısı olarak hasta nüfus cüzdanının fotoğrafı ön yüz fotokopisi kullanılır. Kimlik tanımlayıcı bilgileri ile birlikte hasta tedavi dosyasında bulundurulur.

KONTROLLÜ KOPYA

6.1.2.3 Kimlik Doğrulama Aracının Kullanımına İlişkin Kurallar

- Tanı ve tedavi için yapılacak tüm işlemlerde hasta kimliği sağlık çalışanları tarafından doğrulanmalıdır.
- Yatan hastada kimlik tanımlama ve doğrulama işleminde kullanmak için hastaya tanımlayıcı bileklik takılmalıdır.
- Hasta yatışlarında belirlenmiş beş ayrı renk kimlik tanımlayıcıdan uygun olanı kullanılmalı ve hasta kimlik tanımlama ve doğrulama işlemi yapılmalıdır.
- Renkli tanımlayıcı bileklik uygulamasında;
  - Yatışı yapılan hastalar için beyaz barkotlu kimlik doğrulama bilekliği,
  - Alerjik hastalar için **kırmızı** bileklik,
  - Bilinen zor hava yolu hastalarının risk açısından tanımlanması için **lacivert** renkte hasta bilekliği kullanılır
  - Aynı serviste aynı isimli hastalar için **turuncu** bileklik
  - Doğum yapmış anne ve erkek bebekte **mavi**,
  - Doğum yapmış anne ve kız bebekte **pembe** bileklik takılmalıdır.
- Bebeğin bilekliğinde anne adı ve soyadı, bebeğin doğum tarihi ve anne ile aynı protokol numarası bulunmalıdır.
- Çoğul gebeliklerde anneye ve bebeğe cinsiyetine göre aynı seri numaralı kimlik tanımlayıcılar takılmalıdır.
- Acil durumlarda, hastanın bilinci yerinde ise kendisine sorularak, varsa kimlik kartı teyidi ile kimlik bilgileri alınır. Hastadan bilgilerine ulaşılamadığında, yanında bilgi verebilecek başka şahıslar varsa onlara sorularak hasta bilgileri öğrenilmelidir.
- Klinik ve yoğun bakımda yatan hastalarda, hasta bilekliğindeki barkotlu kimlik tanımlayıcıdaki bilgiler ile kimlik doğrulama yapılmalıdır.
- Hastanın bileğinde takılmayı engelleyecek sorun olduğunda (ödem vb.) hasta kimlik tanımlama bilekliği hasta yatak başına veya yatak ayak ucuna takılmalıdır.
- Hasta taburcu olduğunda, klinikten ayrılmadan önce bileklik çıkarılmalıdır.
- Anestezi etkisindeki hastalar, diğer bir sağlık çalışanına hastayı teslim ederken hasta bilekliğindeki kimlik tanımlayıcıdaki bilgiler ile doğrulama yapılarak hasta teslim edilmeli/alınmalıdır.
- Acil servisler de hastalara yönelik yürütülen tüm tıbbi işlemler sırasında kimlik doğrulama yapılması esastır. Yatışı yapılmayıp gözlem odasında takip edilen hastalar için kimlik tanımlayıcı kullanma şartı aranmamaktadır.
- Ayaktan hastalarda kimlik doğrulama hastaya ait kimlik bilgilerinin yer aldığı resimli ve resmî belgeler ile yapılmalıdır.
- Poliklinik hastalarının tüm işlemleri T.C kimlik numarası, dosya numarası ile yapılmalıdır. Hastanın adı-soyadı ve doğum tarihi bilgileri sorgulanmalıdır.

6.1.2.4 Hasta ve Ailesinin Kimlik Tanımlayıcılar Konusunda Bilgilendirilmesi

Hasta ve ailesi kimlik tanımlayıcının kullanımı, korunması, değiştirilmesi ve çıkarılması konusunda servis hemşireleri tarafından hasta kabul edildiğinde bilgilendirilmesi yapılır. Hasta ve ailesine verilen bilgi sistem üzerindeki eğitim formuna kaydedilir.

6.1.3 Sağlık Çalışanlarına Kimlik Tanımlayıcıların Kullanımı ve Hasta Kimliğinin Doğrulanması Konusunda Eğitimlerin Verilmesi

Sağlık çalışanlarına kimlik tanımlayıcıların kullanımı ve hasta kimliğinin doğrulanması konusunda sisteme online yüklenen ve yüz yüze planlanan eğitimlerle her yıl verilmesi sağlanmaktadır.

6.2 TANI VE TEDAVİ SÜREÇLERİNDE KULLANILMASI GEREKEN KİMLİK TANIMLAYICILAR

Kullanılacak kimlik tanımlayıcısı, hastanın cinsiyeti, alerjik durumu, hastaneye kabul şekli (ayaktan, yatan hasta), psikiyatri hastası olup olmaması gibi durumlar göz önünde bulundurularak “6.1.2.2 Hasta Kimlik Doğrulama Aracının Kullanımı” bölümünde belirtilmiştir.

6.2.1 Belirlenen Kimlik Tanımlayıcılarının Kullanımı ile İlgili Kurallar

Belirlenen Kimlik Tanımlayıcılarının Kullanımı ile İlgili Kurallar “6.1.2.3 Kimlik Doğrulama Aracının Kullanımına İlişkin Kurallar” bölümünde anlatılmıştır.

6.2.2 Yatan Hastalarda Kimlik Tanımlayıcısı Olarak Hasta Bilekliği Kullanımı

- Yatan hastalarda kimlik tanımlayıcısı olarak hasta bilekliği kullanılır.
- Yatışı yapılan her hastada beyaz. Alerjik hastalarda ise sadece kırmızı renkli bileklik kullanılır.
- Zor hava yolu hastalarda lacivert bileklik kullanılır.

- Bileklik barkotlu olup üzerinde en az; protokol numarası, hasta adı-soyadı, doğum tarihi(gün/ay/yıl) bilgileri yer alır.
- Doğum sırasında kız bebeklere pembe, erkek bebeklere mavi renkli bileklik kullanılır.
- Aynı seri numaralı anne -bebek bilekliği kullanılır.
- Annedeki beyaz bileklik bebeğin cinsiyetine göre belirlenen bileklik ile değiştirilir.
- Bebeğin bilekliğinde en az annenin adı-soyadı, bebeğin doğum tarihi(gün/ay/yıl) bilgileri ve annenin protokol numarası yer alır.

6.3 GEREKLİ DURUMLARDA KİMLİK TANIMLAYICININ DEĞİŞTİRİLMESİ

- Bileklik zarar gördüğünde, (kopma vs)
- Enfekte materyal sızradığında,
- Etiket okunamayacak olduğunda,
- Klinik değiştiğinde,
- Doğum için yatan annenin doğum eylemi gerçekleştiğinde,
- Tedavi sürecinde alerji tespit edildiğinde beyaz kimlik tanımlayıcı bilekliği çıkarılarak; kırmızı kimlik tanımlayıcı hasta bilekliği takılır.

Psikiyatri Servisinde;

- Hasta fotoğrafı nüfus cüzdanı ön yüzü fiziksel zarar gördüğünde (kopma, yırtılma, vs.)
- Fotoğraf tanımlanamayacak kadar deforme olduğunda,
- Enfekte materyal sızradığında, kimlik tanımlayıcı hasta fotoğrafı değiştirilir.

6.4 KİMLİK TANIMLAYICININ HASTA BİLEĞİNDEN ÇIKARILACAĞI DURUMLAR

- Hastanın bileğinde takılmayı engelleyecek sorun olduğunda (ödem vb.) hasta kimlik tanımlama bilekliği hasta yatak başına veya yatak ayak ucuna takılır. Hasta taburcu olduğunda, klinikten ayrılmadan önce bileklik çıkarılır.
- Yenidoğan ünitesinde düşük doğum ağırlıklı ve zarar görebilecek hastalarda kuvözde yalnız kalması koşulu ile kuvöze takılabilir.

6.5 CENAZE TESLİMİ SIRASINDA KİMLİK DOĞRULAMA

Cenaze kimlik bilgileri, resmi kimlik belgeleri aracılığı ile ve yakınlarının sözlü ve yazılı onayı alınarak ve hasta yakınlarına doğrulanarak teslim edilir.

7.0 İLGİLİ DÖKÜMANLAR

7.1 Sağlıkta Kalite Standartları